

Artur Lis

Recenzja: Prawo administracyjne

red. Stanisław Wrzosek, Małgorzata Kruszevska-Gagoś, Wydawnictwo KUL,
Lublin 2016, ss. 302

Redaktorami podręcznika „Prawo administracyjne” są pracownicy Katedry Nauki Administracji Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL: prof. zw. dr hab. Stanisław Wrzosek oraz dr Małgorzata Kruszevska-Gagoś. W przedmowie recenzowanej książki możemy przeczytać: „Współczesne państwo wymaga sprawnej administracji publicznej. Na osiągnięcie tej sprawności składa się bardzo wiele różnorodnych czynników. Część z nich ma charakter wewnętrzny, czyli wiąże się ze strukturą administracji i procesami w niej zachodzącymi. Przede wszystkim jest to kwestia struktury administracji, czyli układ organów oraz budowa urzędów będących ich aparatem pomocniczym, wewnętrzne prawo administracyjne oraz zasoby kadrowe. Ważniejsze od elementów wewnętrznych są jednak elementy zewnętrzne, kształtujące stosunki administracji z jej bezpośrednim i pośrednim otoczeniem. Zasadnicze znaczenie ma w tym zakresie misja administracji publicznej, na której kształtowanie wpływają organy władzy ustawodawczej. Kolejnymi czynnikami są posiadane zadania i kompetencje organów z tymi zadaniami związane. Przede wszystkim należy jednak pamiętać o organizatorskiej roli administracji publicznej, zarówno na szczeblu centralnym, jak i na szczeblach terenowych. Do administracji należy bowiem zaspokajanie zbiorowych i indywidualnych potrzeb obywateli oraz wszelkich innych podmiotów, które znajdują się we właściwości rzeczowej i miejscowej organów administracji publicznej. Do administracji publicznej należą bowiem, zgodnie z negatywną definicją rzeczową administracji publicznej, wszystkie sprawy, które nie są przypisane władzy stanowiącej i władzy sądowniczej” (s.13). Warto dodać elementy definicji Eugeniusza Ochendowskiego i Ireny Lipowicz, iż administracja jest zjawiskiem społecznym, które cechuje inicjatywa i działalność ukierunkowana na przyszłość. Jest to system złożony z ludzi zorganizowanych w celu stałej, systematycznej, skierowanej ku przyszłości realizacji dobra wspólnego jako misji publicznej.

Książka została podzielona na cztery części, której autorami obok wymienionych już redaktorów są: dr Magdalena Kisała, dr Jacek Szczot, mgr Stanisław Filipowicz, dr hab. Maciej Rudnicki, dr Kamila Sobieraj, dr Kazimierz Ostaszewski i dr Dorota Kot. Część I zatytułowano „Administracja publiczna jako przedmiot badań naukowych” (s. 17-30). Część II to „Ustrojowe prawo administracyjne” (s. 33-83). Najobszerniejsza część III poświęcona została „Materialnemu prawu administracyjnemu” (s. 87-212). Ostatnią IV część zawiera „Ustrój sądów administracyjnych i postępowanie przed sądami administracyjnymi” (s. 215-302).

W recenzowanej pracy można znaleźć powtórzenia z wcześniej publikowanych książek np. „Kompedium administratywisty” (pod red. Stanisława Wrzoska, Lublin 2008), „Prawo polskie: próba syntezy” (pod. red. Tadeusza Guza, Jana Głuchowskiego, Marii R. Pałubskiej, Warszawa 2009), jak również „Encyklopedii prawa administracyjnego” czy „Leksykonu administratywisty” (pod red. Stanisława Wrzoska, Anny Haładyj, Michała Domagały). Pewnym usprawiedliwieniem tego faktu są zmiany legislacyjne wymagające ciągłej aktualizacji omawianych treści.

„Prawo administracyjne” pod red. S. Wrzoska i M. Kruszewskiej-Gagoś, obejmuje wiele problemów, z których wiele jest nadal przedmiotem badań, a nawet sporów naukowych. W dodatku jego autorzy stanęli przed ogromem materiału, spośród którego należało dokonać właściwego wyboru i uzasadnionej selekcji (porównując np. z podręcznikiem „Prawo administracyjne” pod red. Marka Wierzbowskiego, wyd. 12, Warszawa 2015). W książce przedstawiono najważniejsze zagadnienia ogólne i teoretyczne prawa administracyjnego, zawarto w niej także siatkę pojęciową tego przedmiotu, wykład administracyjnego prawa ustrojowego oraz ogólnej problematyki dotyczącej form działania administracji i sądownictwa administracyjnego. Autorzy dążyli do położenia dużego nacisku na wyjaśnienie podstawowych instytucji prawa administracyjnego, tak aby zapewnić użyteczność zawartej w podręczniku wiedzy, nawet przy zmienionym stanie prawnym. Niestety, prawo administracyjne ulega dynamicznym zmianom, co prowadzi do dość szybkiej dezaktualizacji prac prawniczych w tej sferze, jeżeli nie skupiają się one na omówieniu podstawowych instytucji wykorzystywanych przez prawo administracyjne, w miejsce ścisłego przywiązania do określonych tekstów aktów normatywnych. Zamierzeniem autorów było jednak kompleksowe i zrozumiałe przekazanie podstawowych informacji z zakresu zagadnień ogólnych prawa administracyjnego, tak by pozycja ta cieszyła się zainteresowaniem możliwie szerokiego grona adresatów. Bez wątpienia styl pracy oraz metoda prezentacji materiału budzi uznanie. Wiele interesujących informacji znajdą tu również studenci wyższych uczelni, dla których podręcznik ten będzie przydatny,

jako pomoc dydaktyczna, zwłaszcza dla studentów kierunków prawa i administracji, ale też europeistyki czy politologii. Jedną z wielkich zalet publikacji jest wyborna szata graficzna. Niemniej jednak, warto by było oddać publikację w ręce czytelników także w formie ebooka. Mimo pewnych drobnych mankamentów książki, wszystkie powyższe uwagi wpłynęły na wysoką ocenę jakości i wartości naukowej recenzowanej pracy. Nie ulega wątpliwości, że publikacja pod redakcją Stanisława Wrzóska i Małgorzaty Kruszewskiej-Gagoś zarówno od strony treściowej, jak i formalnej zasługuje na rekomendację i pozytywną opinię.

Autor

Artur Lis – doktor nauk prawnych oraz doktor historii, adiunkt w Katedrze Historii Prawa Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli; redaktor naczelny kwartalnika „Przegląd Prawno-Ekonomiczny”. E-mail: arturlis@op.pl